

INBURGERINGSEXAMEN

Tegenover de onheilsberichten dat nog steeds veel dieren en plantensoorten verdwijnen, staan ook berichten van nieuwkomers, die overigens niet altijd met even groot enthousiasme worden binnengehaald. Dit in tegenstelling tot spijtoptanten (of waren het bannelingen), die na een lange afwezigheid weer terug zijn op Nederlandse bodem. De herontdekking van de Ivoorboleet werd bijvoorbeeld uitgeroepen tot de meest be-

FONDR. SCHOLIS

langrijke vondst in 2008. Terugblikkend verdiende in het jaar 2002 de Kraanvogel deze titel, in 2005 de Brede geelgerande waterkever. Voor 2010 maakt de Zeeprik een goede kans. En zo is er ieder jaar wel de terugkeer van een verloren soort te vieren.

Maar hoe verloopt de tolerantietoets voor echte nieuwkomers? Feit is dat de officiële exotenlijst (www.nederlandsesoorten.nl/exoten) van planten, dieren en schimmels thans 925 soorten omvat. Van de nieuwe vestiging van de Hoge fijnstraal in de regio noordwest-Limburg zal niemand wakker liggen. Over de status van Pallas' eekhoorn in de omgeving van Weert zijn de meningen nog verdeeld, maar de kans is groot dat de jagers voor die soort hun geweer mogen uitpakken. Voor het Breed pijlkruid raadt men aan om het voorkomen ervan direct aan het waterschap te melden, zodat het onmiddellijk verwijderd kan worden. Mooie nieuwkomers of herintreders krijgen vaak snel alle credits. Want wie voelt zich geroepen om Mandarijneenden te vergifigen?

Feit is dat met name de invasieve nieuwkomers nogal wat schade aanrichten. Ecologen hebben recent in Europa de waarde van meer dan tienduizend invasieve soorten bepaald. Aan de debetkant staan de Canadese gans, de Driehoeksmossel en de Bronforel in de top tien. Ook de Beverrat en de Waterhyacint gooien hoge ogen. Ecologische en economische schade blijkt veelal hand in hand te gaan. Gewervelde dieren hebben vaak meer ecologische impact, terwijl ongewervelden de grootste financiële schade voor hun rekening nemen. Zo kosten de geïntroduceerde geleedpotigen de Engelse bos- en landbouw jaarlijks bijna drie miljard euro. Vervelend is dat het effect van 90% van de nieuwkomers nog niet bekend is. Een van de belangrijkste oorzaken van de verspreiding ervan is de handel in dieren en planten. Er werd berekend dat jaarlijks alleen al per schip 1,48 miljard levende dieren de Verenigde Staten binnenkomen, het merendeel uit Zuidoost-Azië.

ing van het referentietijdstip. Wordt door het Planbureau voor de Leefomgeving, dat de biodiversiteit in beeld brengt, uitgegaan van 1900 als ijkjaar, de drie Leidenaren vinden het jaar 1970 veel geschikter. In 1970 echter, voor de opkomst van de milieubeweging, de milieueffectrapportages en de veel strengere milieuwetgeving, was de Nederlandse natuur er erg slecht aan toe. Dit kwam onder andere door het ongeremd gebruik van pesticiden, de hoge atmosferische depositie en een beleid inzake ruimtelijke ordening dat bij lange na niet optimaal was. Als je positief wilt scoren in het soortenbeleid is de gebruikte redenering een mooie uitvlucht. De positieve openbaring van het drietal heeft naar mijn mening dan ook geen enkel verband met correct onderzoek, maar sluit meer aan bij het nemen van twijfelachtige politieke beslissingen. Daarnaast zijn de drie heren waarschijnlijk, gezien hun expertise, te veel mensgericht en ontbreekt de natuurgerichtheid die de echte ecologen siert. Zoals te verwachten stonden politiek, maar ook organisaties die vooral natuur exploiteren en niet beschermen, al klaar om allerlei maatregelen af te schaffen, op die manier de natuurbescherming een stap terug te laten doen en hun eigen belang meer naar voren te schuiven.

Wat mijzelf betreft pas ik meer bij de ideeën van Joseph Reichholf. Met hem voel ik voor een dynamisch ecologisch principe, waarbij het aanpassingsvermogen van soorten het hoogste vertrouwen krijgt. Dat kost sommige de kop, maar geeft anderzijds een veel grotere diversiteit. Vanuit wetenschappelijk en cultuurhistorisch belang past daarbij dat we ons blijven inzetten voor de bestaande natuur. Ik pleit daarnaast voor een mild vreemdelingenbeleid met daarbij passend inburgeringsexamen. Hierbij krijgen nieuwkomers voldoende ruimte, zodat ze zich kunnen settelen en kunnen helpen bij het opbouwen van nieuwe ecologische netwerken.